

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 20.03.2024 nr 1.2-1/753-1,
SOM/24-0284/-1K
Meie 28.03.2024 nr 1.1-11/1394-2

**Sotsiaalhoolekande seaduse
muutmise seaduse eelnõu
väljatöötamiskavatsus**

Austatud proua minister

Rahandusministeerium kooskõlastab sotsiaalhoolekande seaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsuse (edaspidi *VTK*). Nõustume VTK-s välja tooduga, et arvestades vaimse tervise probleemide ulatuslikku levikut, on vaja kindlamaid ja püsivaid lahendusi elanike toetamiseks vaimse tervise toe pakkumisel.

Esitame VTK kohta järgnevad märkused:

1. VTK-st ei selgu, kes on KOV elanikest sihtrühm, kellele vaimse tervise teenus suunatakse. VTK mõjude osa kohaselt on muudatuse rakendamisel potentsiaal mõjutada kõiki Eesti elanikke (1,36 miljonit). Samas on KOV-l asutusi, nt koolid ja hooldekodud, kus peaks see teenus olema olemas teiste allikate arvelt. Kuidas VTK-ga reguleeritav vaimse tervise teenus haakub nende ülejäänud teenustega?

2. VTK 3. osas on lahendustena välja pakutud kaks peamist võimalikku regulatiivset lahendust. Variandiks A on viia rahastus kohalikule tasandile läbi KOV toetusfondi, st luua selleks õiguslik alus sotsiaalhoolekandeseaduses (SHS) ning variandiks B on panna kohalikele omavalitsustele asjakohases regulatsioonis otsene kohustus vaimse tervise teenuse pakkumiseks.

Välja pakutud variant A puhul, kus KOV-le antakse vahendid toetusena KOV toetusfondi kaudu, kuid samas jääb vaimse tervise teenuse pakkumine KOV-le vabatahtlikuks, kaasnevad riskid, et kas teenust ei pakuta üldse (kuna teenuse pakkumine on vabatahtlik) või KOV-l võib küll olla hea tahe kasutada toetust vaimse tervise teenuse pakkumiseks, kuid ei leia sobivaid kvalifitseeritud inimesi, kes seda teenust pakuks. Psühholoogide põud pole saladus. Seega ei pruugi ainult raha KOV-dele juurde andmine tagada teenuse kättesaadavust Eesti kõigis 79-s omavalitsuses.

VTK-s on küll viidatud [Vaimse tervise rohelise raamatu](#) 4. osas „Ettepanekud“ toodud punktile 11, mille kohaselt on Sotsiaalministeeriumile pandud ülesanne tugevdada vaimse tervise teenuseid kogukonna tasandil ja tervishoius erinevate sekkumiste ja meetmetega, et

tagada inimeste elukoha lähedane, õigeaegne ja kvaliteetne abi. Kuid seda ei saa vaadelda lahus punktiga 5 pandud ülesandest tagada piisav hulk spetsialiste, et ennetada vaimse tervise probleeme, toetada varajast märkamist ja kompleksset ravi. Ülesanne seab eesmärgiks ka põhjalikult analüüsida ja vajaduse korral täiendada nende väljaõppe ja täiendõppe korraldust, arvulist vajadust ning teenuste pakkumise rolli ja vastutust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Vörklaev
rahandusminister

Marge Kaskpeit 5885 1423
Marge.Kaskpeit@fin.ee